

Zijn klassieke (lees)methoden de boot aan het missen?

Jos Cöp - SLO, Landelijk Netwerk Taal - 19 januari 2023

Wat is het probleem?

Bron: Houtveen & Van Steensel (2022)

Diep lezen en leesmotivatie

Hoe staat het met de verbetering?

Conclusies uit het verleden als rem op de toekomst?

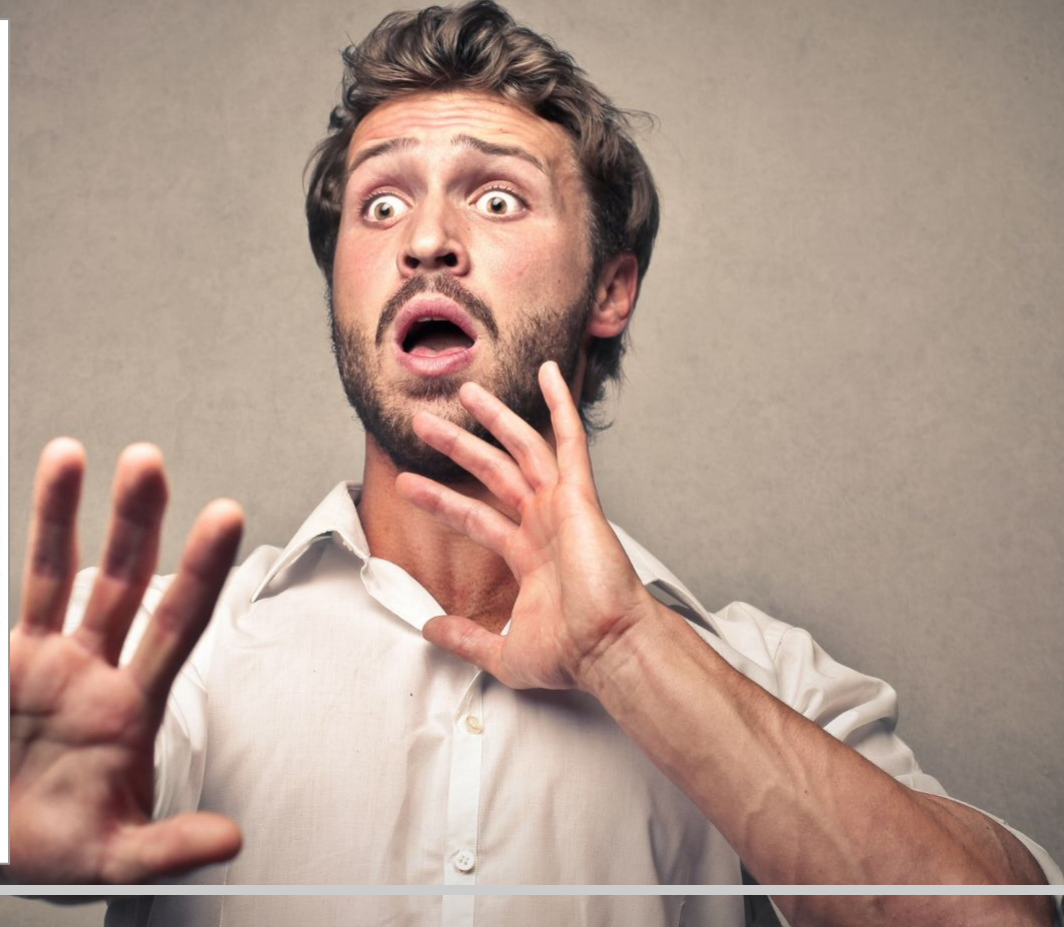
Zorg over de leermiddelen

Zijn kinderen de
dupe van niet
wetenschappelijk
getoetste
lesmethoden?

nporadio1.nl

Bijdrage van Anna
Bosman.

Methoden en leermiddelen onder vuur. Terecht of niet? (1)

-
- Zijn de aanpakken **evidence informed**?
 - Wordt de **verkoking** in vakgebieden en domeinen versterkt?
 - Is er sprake van complexe convergente (**schijn**)differentiatie?
 - Leidt vermeende **personalisatie** tot **lagere verwachtingen**?

Methoden en leermiddelen onder vuur. Terecht of niet? (2)

- Zetten korte **geconstrueerde teksten** wel aan aan tot diep lezen?
- Ontstaat er **leesurees** omdat rijke teksten plaatsmaken voor video's?
- Leidt **lineair 'doorbladeren'** tot te weinig zicht op de leerlijn?
- Is het te **veel**, te **duur** en te weinig **flexibel** (lifo leerpakketten)?

Werken zonder methode. Moet je dat willen?

- Lerarentekort, vangnet en ondergrens
- Tijd en werkdruk
- Kwaliteit leerstofopbouw en professionele aankleding leeractiviteiten

Leesoffensieven: wat werkt volgens de wetenschap?

-
1. Elke dag een **20 tot 30 minuten zelf lezen**
 2. **Actief bezig zijn** met wat je leest: ervaringen delen door praten, schrijven en verbeelden
 3. Vrije keuze uit een groot, gevarieerd en **rijk leesaanbod**
 4. Langer lezen binnen aansprekende **thema's**
 5. Deelvaardigheden behandelen in **natuurlijke samenhang**

Welke discussie moet gevoerd worden?

leertijd.nl

Misschien verklaart dit mede dat Nederland de slechtst
gemotiveerde lezers ter wereld heeft.

Wat gaan we de komende jaren zien?

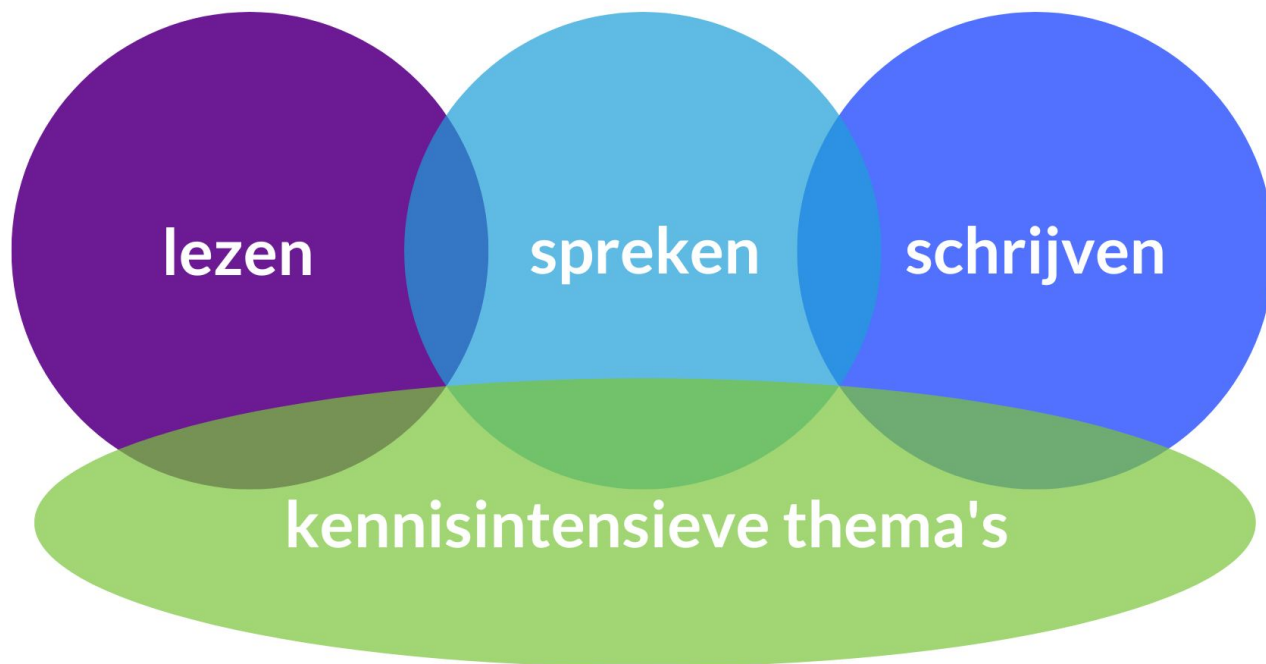

Naar een nieuwe massa-oplossing?

Er is niet één beste oplossing om lesonderwijs te geven. Kwaliteit ontstaat in interactie tussen **leerdoelen**, **ondersteuningsbehoeften** en **haalbaarheid**.

Effectieve samenhang tussen vakgebieden

De weg naar wereldoriënterend taalleesonderwijs

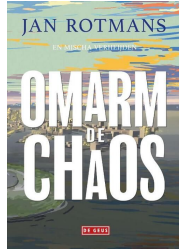

Wat mogen we zeker niet vergeten?

A top-down view of a desk. On the left, a portion of a grey keyboard is visible with keys labeled 'delete', 'enter', 'return', and 'shift'. In the center, a light-colored wooden clipboard holds a blank white sheet of paper. A black metal clip is attached to the bottom of the paper. To the left of the clipboard, a yellow sticky note is placed at an angle, featuring the words 'DON'T FORGET' in a bold, black, hand-drawn font. In the top right corner, a pair of black-rimmed glasses is partially visible.

**DON'T
FORGET**

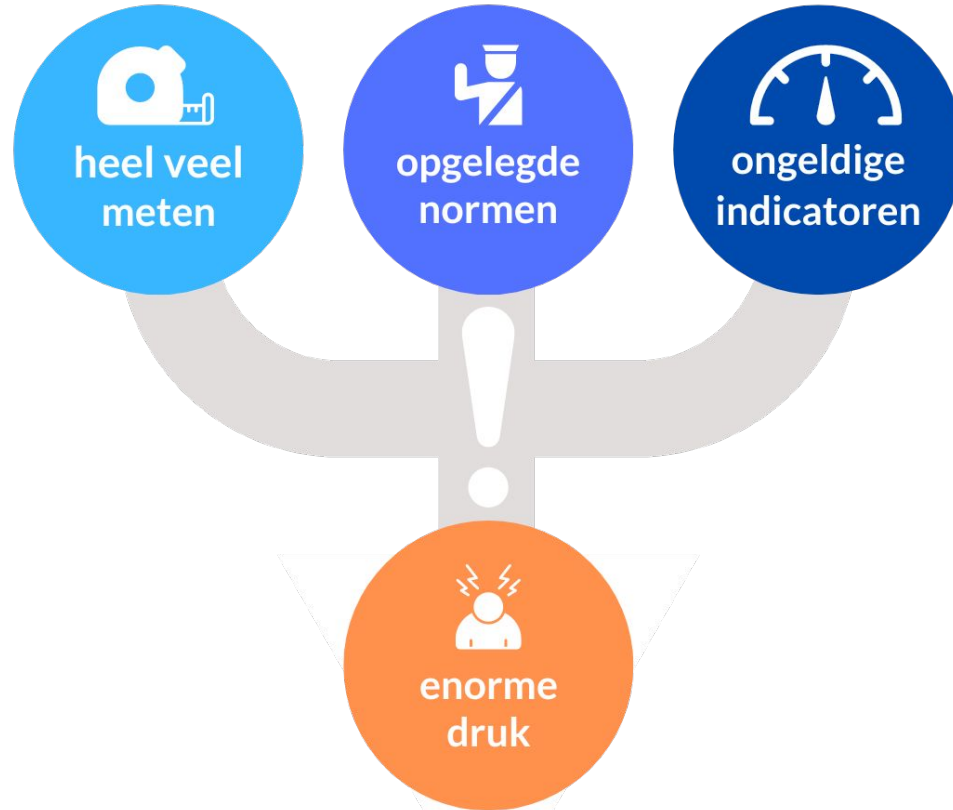
Je krijgt wat je meet!

“Al decennialang zit ons onderwijs gevangen in de wurggreep van een verouderd systeem. De **doorgeslagen meet-, toets- en controlecultuur is daar een duidelijk symptoom van. Alles moet worden gemeten om aan een **opgelegde norm** te voldoen, en dat legt een **constante druk** op iedereen.”**

Jan Rotmans
Hoogleraar transitiekunde

Kritisch kijken naar het meten, de normen en de indicatoren

“Sommige scholen brengen met tegenzin leerprestaties in kaart, door een afkeer van toetsen en testen. Dan gaat het mis. De progressie die kinderen maken, wordt niet gevolgd. Er wordt geen feedback gegeven. Als jij geen beeld hebt van wat je kinderen kunnen en niet kunnen dan is elke volgende onderwijsstap een greep in de mist.”

Tony Houtveen
Emeritus lector geletterdheid en leesonderzoeker

Voorkom dat de toetsing zelf de kwaliteit ondermijnt!

De averechtse werking van de ‘teaching to the test didactiek’ ...

Jullie zitten allemaal aan het roer ...

... dus de discussie is zeker ook aan jullie!

Niemand hoeft de (lees)boot te missen

leer
tijd
.nl

Jos Cöp - joscop@leertijd.nl